

Jyväskylän normaalikoulun perusopetuksen ja lukion järjestysäännöt (yleinen koko koulun dokumentti)

Järjestyssäännöissä kuvataan oppilaan oikeudet ja velvollisuudet oppilaan osallistuessa opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän muun suunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan.

Järjestyssäännöt sisältävät myös toimintamenettelyt, jos oppilas häiritsee tai rikkoo koulun sääntöjä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti.

Järjestyssäännöt edistävät koulun järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Ne ovat yleisiä koulussa noudatettavia käyttäytymissääntöjä. Rehtorin ja opettajan tulee puuttua lainvastaiseen käyttäytymiseen, vaikka järjestyssäännöissä ei asiasta erikseen määrättäisikään.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo (POL 25§, 26§, 30§ ja LL25§, 34§, 40§)

Oppilaalla on

- oikeus maksuttomaan perusopetukseen tai lukiokoulutukseen
- oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun
- oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen
- oikeus yksityiselämän suojaan
- oikeus saada opetusta kaikkina koulun työpäivinä
- oikeus turvalliseen opiskeluun

Koulussa jokainen oppija on tasavertaisessa asemassa riippumatta sukupuolesta, kielestä, kulttuurista ja maailmankatsomuksestaan. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt huomioidaan tasa-arvoisesti. Koulussa edistetään kulttuurisesti moninaista ilmapiiriä ja kulttuurien välistä yhteisymmärrystä.

Velvollisuus osallistua opetukseen (perusopetuslaki (POL) 25§, 26§, 30§ ja lukiolaki (LL) 25§, 30§)

OPPILAAN OIKEUDET (Koulun velvollisuudet) Oppilaalla on oikeus opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja oppilaanohjaukseen.	OPPILAAN VELVOLLISUUDET Oppilaalla on velvollisuus osallistua laissa säädettyyn opetukseen.
TYÖSKENTELEMINEN: • saada rauhallinen ja turvallinen oppimisympäristö • saada riittävä tuki oppimiseen ja koulunkäyntiin • oppia erilaisia työskentelytaitoja	• tulla oppitunneille ajoissa • kunnioittaa omaa ja toisten työtä • antaa kaikille työrauha • huolehtia annetuista tehtävistä
POISSAOLOT: • saada tukea poissaolojen ennaltaehkäisyyn, seurantaan ja vähentämiseen	• välttää turhia poissaoloja • selvittää poissaolon syy • selvittää läksyt poissaolonsa ajalta • huolehtia läksyjen tekemisestä vointinsa mukaan

Mahdolliset seuraukset velvollisuuksien rikkomisesta:

1. perusopetus: kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, tehtävien tekeminen koulun jälkeen, esimerkiksi läksykerhossa
2. perusopetus ja lukio: oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen, kiellettyjen aineiden ja esineiden takavarikointi, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen, tarvittaessa tukitoimena voidaan tehdä huoli-ilmoitus

Velvollisuus suorittaa tehtävät tunnollisesti (POL 36§, LL 30§)

OPPILAAN OIKEUDET (Koulun velvollisuudet) Oppilaalla on oikeus opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja oppilaanohjaukseen.	OPPILAAN VELVOLLISUUDET Oppilaalla on velvollisuus suorittaa hänelle annetut tehtävät
• saada tehtävät selkeästi ilmoitettuna • saada palautetta tehtävien tekemisestä • saada riittävää tukea tehtävien tekemiseen • tiedottaa huoltajia oppimisen edistymisestä	• saapua oppitunneille täsmällisesti tarvittavat työvälineet mukanaan ja tehtävät tehtyinä • merkitä kotitehtävät selkeästi • huolehtia annetuista koti- ja muista tehtävistä • suorittaa tehtävät rehellisesti opettajien ohjeiden mukaan

Mahdolliset seuraukset velvollisuuksien rikkomisesta:

1. perusopetus: kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, tehtävien tekeminen koulun jälkeen, esimerkiksi läksykerhossa
2. perusopetus ja lukio: oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen, annetun tehtävän tai lukion opintojakson hylkääminen

Työrauha (POL §29, 36§ ja LL 30§, 40§)

OPPILAAN OIKEUDET (Koulun velvollisuudet) Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön 29§ lukiolaki 40§	OPPILAAN VELVOLLISUUDET Kouluun ei saa tuoda eikä koulussa saa pitää hallussa sellaisia esineitä tai aineita, jotka ovat laissa kiellettyjä ja joilla voidaan vaarantaa omaa tai toisten turvallisuutta. 29§
• saada oppia rauhallisessa ja turvallisessa oppimisympäristössä koko koulupäivän ajan • oppia työskentelytaitoja • koulun yhteistyö kodin kanssa	• olla kiusaamatta ja syrjimättä muita • kunnioittaa omaa ja toisen työtä • antaa työrauha itselle ja muille • tulla oppitunnille ja muihin koulun tilaisuuksiin ajoissa • olla tuomatta vaarallisia esineitä ja aineita kouluun (esimerkiksi veitset, aseet, laserosoitimet, huumausaineet, alkoholi, tupakkatuotteet) • käyttää mobiililaitteita opettajan ohjeen mukaisesti

	nauttia välipalat ja virvokkeet välituntien aikana tähän osoitetussa paikassa
--	---

Mahdolliset seuraukset velvollisuuksien rikkomisesta:

1. perusopetus: kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, tehtävien tekeminen koulun jälkeen, esimerkiksi läksykerhossa
2. perusopetus ja lukio: oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen, kiellettyjen aineiden ja esineiden takavarikointi, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen

Vastuunkanto yhteisestä ja omasta omaisuudesta (POL 35§) (LL 40§)

OPPILAAN OIKEUDET (Koulun velvollisuudet)	OPPILAAN VELVOLLISUUDET
- saada käyttöönsä työskentelyssä tarvittavat tarvikkeet ja välineet - oppia huolehtimaan käyttämistään tavaroista - yhteydenpito kotiin	Oppilas on velvollinen vahingon korvaamiseen, likaamansa tai epäjärjestyksen saattamansa koulun omaisuuden puhdistamiseen ja järjestämiseen. 29§ - huolehtia omista ja yhteisistä tavaroista - pitää kouluympäristö siistinä ja viihtyisänä - jättää ulkovaatteet niille osoitettuun paikkaan - jättää toisen omaisuus rauhaan - pysäköidä kulkuneuvot niille osoitetuille paikoille

Mahdolliset seuraukset velvollisuuksien rikkomisesta: siivousvelvoite, vahingonkorvaus, kasvatuskeskustelu (PO), kirjallinen varoitus, jälki-istunto (PO), määräaikainen erottaminen

Aikataulut (POL 23§, 24§)

OPPILAAN OIKEUDET (Koulun velvollisuudet)	OPPILAAN VELVOLLISUUDET
- saada ajoissa tieto lukujärjestyksestä ja koulupäivän aikatauluista - saada riittävästi taukoja koulupäivän aikana - saada Wilmaan tiedot myöhästymisistä ja poissaoloista - saada tukea koulunkäynnin vaikeuksiin	- saapua oppitunneille täsmällisesti lukujärjestyksen mukaan tarvittavat työvälineet mukanaan - huolehtia annetuista läksyistä ja muista tehtävistä ajallaan - opiskella koulussa koko koulupäivä lukujärjestyksen tai erityispäivän ohjelman mukaan - olla paikalla koulun tilaisuuksissa koko niiden keston ajan - olla poistumatta koulun alueelta kesken koulupäivän ilman lupaa (peruskoulun oppilas).

Mahdolliset seuraukset velvollisuuksien rikkomisesta:

1. perusopetus: kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, tehtävien tekeminen koulun jälkeen, esimerkiksi läksykerhossa
2. perusopetus ja lukio: oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen
 - Koulun henkilöstöllä on lastensuojelulain 25 §:n perusteella velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, mikäli oppilaan hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Huomattavat selvittämättömät poissaolot saattavat olla tällainen peruste.

Ruokailu (POL31§, LL35§)

OPPILAAN OIKEUDET (Koulun velvollisuudet) Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria.	OPPILAAN VELVOLLISUUDET Ruoka nautitaan vain ruokailuun osoitetuissa paikoissa ja sen yhteydessä nautitaan vain ruokasalissa tarjottavia tuotteita. Ruokasali on tarkoitettu koululounaan nauttimiseen.
• saada maukas, monipuolinen ja riittävä ateria • oppia hyviä ruokatapoja • saada ruokailla rauhallisessa ympäristössä	• käyttäytyä ruokaillessa asiallisesti ja siististi • harjoitella ottamaan itselle sopiva ja monipuolinen ruoka-annos • palauttaa astiat siististi palautuspisteeseen • ruokailla ilman mobiililaitteita (perusopetus) • jättää ulkovaatteet, -päähineet ja laukut ruokasalin ulkopuolelle

Mahdolliset seuraukset velvollisuuksien rikkomisesta:

1. perusopetus: kasvatuskeskustelu, jälki-istunto
2. perusopetus ja lukio: kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen

Astekohtaisesti lyhyet toimintaohjeet:

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 1-6 TOIMINTAOHJEET:

Käytöstavat

1. Noudatan hyviä käytöstapoja ja toimin aikuiselta saamieni ohjeiden mukaan. Puhun kaikille ystävällisesti ja asiallisesti. En käytä ulkovaatteita, -päähinettä enkä -kenkiä sisällä. Pidän kouluympäristön siistinä.
2. En kiusaa muita. Kerron jollekin aikuiselle, mikäli minua kiusataan tai jos tiedän tai näen muita kiusattavan.
3. Pidän puhelimeni koulupäivän ajan äänettömällä ja käytän sitä vain opettajan luvalla.
4. Käytän koululta käyttööni saamia tietokoneita, digilaitteita ja soittimia vain aikuisen luvalla ja valvonnassa. Koululta saamiani laitteita käytän vain koulutehtävien tekemiseen.
5. Ruokailuun tullessa pesen käteni ja odotan vuoroani rauhassa. Valitsen itselleni monipuolisen annoksen, ruokailen rauhassa ja metelöimättä ja pyrin syömään lautasen tyhjäksi.

Opiskelu

1. Noudatan koulun aikatauluja ja aikuisen ohjeita.
2. Työskentelen huolellisesti ja teen tehtävät parhaani mukaan. Pidän huolta sekä omista että yhteisistä tavaroista.
3. Annan työrauhan jokaiselle. Pyydän puheenvuoron viittaamalla.
4. Kuuntelen ohjeet tarkkaavaisesti ja toimin annettujen ohjeiden mukaan.
5. Olen rehellinen enkä tee koulutehtävissä vilppiä, kuten luntaamista tai plagiointia, enkä käytä luvattomasti tekoälyä.

Turvallisuus

1. Kuljen koulumatkat liikennesääntöjä noudattaen. Polkupyörääni säilytän pyörätelineissä.
2. Poistun koulualueelta vain koulun aikuisen luvalla.
3. Kellon soidessa tulen välittömästi sisälle. Säilytän päällysvaatteita ja kenkiä siististi naulakossa.
4. Liikun sisätiloissa rauhallisesti.
5. Siirryn viivyttämättä välitunnille. Poistun koulualueelta koulupäivän päättyttyä.

Näiden järjestyssääntöjen lisäksi noudatamme koulussamme Suomen lakia ja asetuksia, Normaalikoulun pelastus- ja kriisisuunnitelmaa sekä siihen liitettyjä toimintasuunnitelmia ja ohjeistuksia.

PERUSOPETUKSEN VUOSILUOKKIEN 7-9 TOIMINTAOHJEET

**Opiskelemme turvallisessa kouluyhteisössä tasa-arvoisina ja toisiamme kunnioittaen.
Noudatamme seuraavia toimintasääntöjä.**

- Emme tupakoi, käytä tupakkatuotteita tai päihteitä emmekä tuo niitä kouluun.
- Emme nauti energiajuomia, muita virvokkeita tai omia eväitä oppituntien ja koulun tilaisuuksien aikana.
- Emme poistu koulualueelta välituntien ja ruokavälitunnin aikana, ellei siitä ole erityisesti sovittu ennakoon huoltajan ja luokanohjaajan tai aineenopettajan kesken. Ulkovälituntialueena on koulun sisäpiha.
- Siirymme koulun ulkopuolella oleville oppitunneille ja opintovierailuille lyhintä mahdollista reittiä sekä noudatamme liikennesääntöjä, varovaisuutta ja opettajan antamia ohjeita.
- Pidämme oppitunneilla puhelinta repussa tai opettajan osoittamassa paikassa, ja käytämme sitä tai muuta vastaavaa laitetta vain opettajan luvalla.
- Emme käytä koulun hissejä ilman erikseen myönnettävää lupaa.
- Käymme WC:ssä välituntien aikana yksi oppilas kerrallaan.

Vilppi

- Mikäli oppilas syyllistyy vilppiin, hänen suorituksensa hylätään, hänen huoltajilleen menee asiasta tieto ja hänen kanssaan käydään kasvatuskeskustelu. Vilpiksi katsotaan esimerkiksi tekoälyn luvaton käyttö, ”luntaaminen” ja plagiointi.

Ruokaillessa noudatamme hyviä tapoja ja kunnioitamme ruokailurauhaa.

- Ruokailemme lukujärjestyksessä näkyvällä omalla ruokailuvuorolla.
- Emme etuile ruokajonossa, ja otamme ruokaa sopivan määrän.
- Ruokailemme siihen tarkoitetuissa tiloissa ja jätämme ulkovaatteet, ulkopäähineet ja reput ruokailutilan ulkopuolelle.
- Käyttäydyimme kohteliaasti, jätämme oman ruokailupaikan siistiksi ja palautamme ruokailuvälineet niille osoitettuun paikkaan.
- Emme käytä elektronisia laitteita ruokaillessamme.
- Nautimme ruokailussa vain koulun tarjoamia ruokia ja juomia.

Kouluyhteisön jäsenenä olemme vastuussa yhteisestä omaisuudesta ja ympäristöstä sekä kunnioitamme omaa ja toisen omaisuutta.

- Ilmoitamme vahingosta tai ilkevästä koulun henkilökunnalle.
- Emme huolimattomuudella tai tarkoituksellisesti aiheuta haittaa tai vaaraa.
- Pidämme huolta kouluympäristön siisteydestä ja siivoamme aina omat jälkemme.
- Emme tuo kouluun vaaraa aiheuttavia esineitä tai aineita.

Annamme työrauhan jokaiselle kouluyhteisömme jäsenelle.

- Saavumme oppitunneille ajoissa, tarvittavat opiskeluvälineet mukana ja annetut tehtävät suoritettuina.
- Jätämme ulkovaatteet ja -päähineet niille osoitettuun paikkaan.
- Noudatamme oppitunneilla opettajan antamia ohjeita ja annamme työskentelyrauhan jokaiselle. Emme nimitele toisia tai kiusaa muulla tavoin.
- Kerromme epäasiallisesta käytöksestä tai kiusaamisesta koulun henkilökunnalle.
- Emme syö tai juo oppitunneilla.

Lisäksi opetustilanteissamme noudatetaan perusopetuslain 36 §:n ja perusopetusasetuksen 18 §:n mukaisia käytänteitä (kurinpitorangaistukset).

- Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä ensisijaisesti kasvatustilanteeseen enintään kahdeksi tunniksi. Hänelle voidaan antaa jälki-istuntoa, kirjallinen varoitus tai hänet voidaan erottaa koulusta määräajaksi.
- Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Sama koskee koulun järjestämiä tilaisuuksia.

Toimimme pelastautumis- ja vaaratilanteissa rauhallisesti ja toisiamme auttaen.

- Noudatamme rehtorin ja vastuussa olevan opettajan antamia toimintaohjeita pelastautumissuunnitelman mukaisesti.
- Ilmoitamme välittömästi kouluyhteisömme aikuiselle havaitsemamme vaaraepäilyn.

Näiden järjestyssääntöjen lisäksi noudatamme koulussamme Suomen lakia ja asetuksia, Normaalikoulun pelastus- ja kriisisuunnitelmaa sekä siihen liitettyjä toimintasuunnitelmia ja ohjeistuksia.

LUKION TOIMINTAOHJEET:

Opiskelemme turvallisessa kouluyhteisössä tasa-arvoisina ja toisiamme kunnioittaen.

Noudatamme seuraavia toimintasääntöjä.

- Emme tupakoi, käytä tupakkatuotteita tai päihteitä emmekä tuo niitä kouluun.
- Emme nauti energiajuomia, muita virvokkeita tai omia eväitä oppituntien ja koulun tilaisuuksien aikana.
- Siirrymme koulun ulkopuolella oleville oppitunneille ja opintovierailuille varovaisuutta ja opettajan antamia ohjeita noudattaen.
- Emme käytä koulun hissejä ilman erikseen myönnettävää lupaa.

Vilppi

- Mikäli opiskelija syyllistyy vilppiin, hänen suorituksensa hylätään, hänen kanssaan keskustellaan ja hänen huoltajilleen menee asiasta tieto. Vilpiksi katsotaan esimerkiksi tekoälyn luvaton käyttö, ”luntaaminen” ja plagiointi.

Ruokaillessa noudatamme hyviä tapoja ja kunnioitamme ruokailurauhaa.

- Ruokailemme lukujärjestyksessä näkyvällä omalla ruokailuvuorolla.
- Emme etuile ruokajonossa, ja otamme ruokaa sopivan määrän.
- Ruokailemme siihen tarkoitetuissa tiloissa ja jätämme ulkovaatteet, ulkopäähineet ja reput ruokailutilan ulkopuolelle.
- Käyttäydymme kohteliaasti, jätämme oman ruokailupaikan siistiksi ja palautamme ruokailuvälineet niille osoitettuun paikkaan.
- Nautimme ruokailussa vain koulun tarjoamia ruokia ja juomia.

Kouluyhteisön jäsenenä olemme vastuussa yhteisestä omaisuudesta ja ympäristöstä sekä kunnioittamme omaa ja toisen omaisuutta.

- Ilmoitamme vahingosta tai ilkeästä koulun henkilökunnalle.
- Emme huolimattomuudella tai tarkoituksellisesti aiheuta haittaa tai vaaraa.
- Pidämme huolta kouluympäristön siisteydestä ja siivoamme aina omat jälkemme.
- Emme tuo kouluun vaaraa aiheuttavia esineitä tai aineita.

Annamme työrauhan jokaiselle kouluyhteisömme jäsenelle.

- Saavumme oppitunneille ajoissa, tarvittavat opiskeluvälineet mukana ja annetut tehtävät suoritettuina.
- Jätämme ulkovaatteet ja -päähineet niille osoitettuun paikkaan.
- Noudatamme oppitunneilla opettajan antamia ohjeita ja annamme työskentelyrauhan jokaiselle. Emme nimittele toisia tai kiusaa muulla tavoin.
- Kerromme epäasiallisesta käytöksestä tai kiusaamisesta koulun henkilökunnalle.
- Emme syö tai juo oppitunneilla.
- Käytämme mobiililaitteita oppitunnilla vain opiskeluun opettajan ohjeiden mukaisesti.

Lisäksi opetustilanteissamme noudatetaan lukiolain 41 §:n mukaisia käytänteitä

(kurinpitorangeistukset).

- Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi.
- Opetusta häiritsevää opiskelijaa voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Sama koskee oppilaitoksen järjestämiä tilaisuuksia.

Hyväksytty Normaalikoulun johtokunnassa 9.12.2025, voimaan 1.1.2026

Toimimme pelastautumis- ja vaaratilanteissa rauhallisesti ja toisiamme auttaen.

- Noudatamme rehtorin ja vastuussa olevan opettajan antamia toimintaohjeita pelastautumissuunnitelman mukaisesti.
- Ilmoitamme välittömästi kouluyhteisömme aikuiselle havaitsemamme vaaraepäilyn.

Näiden järjestyssääntöjen lisäksi noudatamme koulussamme Suomen lakia ja asetukia, Normaalikoulun pelastus- ja kriisisuunnitelmaa sekä siihen liitettyjä toimintasuunnitelmia ja ohjeistuksia.